

Standardy Ochrony Małoletnich
w
Branżowej Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej
im. Powstańców Wielkopolskich
w Bydgoszczy

I. Wstęp

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik Placówki traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik Placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Placówki oraz swoich kompetencji.

II. Podstawa prawna:

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.) – art. 2 pkt 1-8, art. 26, art. 99 pkt 4.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17.) – art. 266 § 1 i 2.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

III. Słowniczek terminów definicji:

Terminy

1. **Pracownik Placówki** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, jak również stażyści, praktykanci i wolontariusze;
2. **Dyrektor Placówki** – osoba reprezentująca w Branżową Szkołę I stopnia nr 6 Specjalną im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy;
3. **Placówka** – Branżowa Szkoła I stopnia nr 6 Specjalna im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy;
4. **Małoletni** – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia lub uzyskała pełnoletność przed osiągnięciem tego wieku (kobieta, która za zezwoleniem sądu wstąpiła w związek małżeński po ukończeniu 16 roku życia) – art.10 § 1 i 2 Kodeksu Cywilnego;

5. **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny lub rodzic zastępczy;
6. **Zgoda rodzica dziecka** – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka decyzję o wyrażeniu zgody podejmuje sąd rodzinny;
7. **Dane osobowe dziecka** – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka w rozumieniu art. 4 ust. 1 RODO;
8. **Plan wsparcia** – plan realizowany w ramach organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniemu w Placówce.

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można 4 formy krzywdzenia osoby małoletniej:

1. **Przemoc fizyczną** – przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
  - a) zauważalne symptomy przemocy fizycznej:
    - ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
    - okrągłe punktowe poparzenia,
    - opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
    - siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka,
  - b) pośrednio obserwowane zachowanie dziecka:
    - niechęć, lęk przed rozebraniem się,
    - lęk przed dotykiem drugiej osoby,
    - strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
    - nadmierna apatia lub agresja,
    - noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.
2. **Przemoc psychiczną** – chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.
  - a) formy przemocy psychicznej:
    - niedostępność emocjonalna

- zaniechanie emocjonalne
- relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu
- nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem
- niedostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.

b) objawy przemocy psychicznej:

- zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- psychosomatyczne (ból jelitowo-żołądkowy, ból i zawroty głowy),
- moczenie i zanieczyszczanie się,
- bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- depresja, fobie, lęki,
- zachowanie destrukcyjne,
- kłopoty z kontrolą emocji,
- poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób

3. **Zaniechanie** – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniechania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

a) objawy zaniechania:

- częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- wagarowanie,
- brak przyborów szkolnych,
- ubiór nieadekwatny do pory roku,
- niedożywienie,
- zaniechanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- apatia, bierność.

4. **Wykorzystywanie seksualne** – Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub

dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

IV. Informacje ogólne:

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, to cztery zasady, które Branżowa Szkoła I stopnia nr 6 Specjalna im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy przyjęła i wdrożyła w życie by zapewnić małoletnim uczniom bezpieczeństwo, dbałość o ich dobro oraz uwzględnianie potrzeb.

Działania w ramach Standardów ochrony małoletnich obejmują dwa etapy:

- 1) **wewnętrzny**- polega na podjęciu kroków wewnątrz Szkoły w sytuacjach, gdy:
  - pracownik podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony,
  - uczeń ujawnił doświadczenia krzywdzenia,
  - zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania ucznia przez kogoś z personelu lub otoczenia ucznia,
  - zgłoszono podejrzenie krzywdzenia ucznia przez innego ucznia;
- 2) **zewnętrzny**- polega na podjęciu kroków prawnych, czyli powiadomienia właściwych instytucji (opieki społecznej, policji, prokuratury, sądu rodzinnego), wynikających z przepisów prawnych lub z powodu nieskuteczności działań podjętych wewnątrz Placówki.

Standard I.

POLITYKA: Placówka ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

1. Placówka ustanowiła Standardy Ochrony Małoletnich, w której zostały zapisane zasady mające zapewnić dzieciom ochronę przed krzywdzeniem.
2. Polityka i zasady ochrony dzieci obowiązują wszystkich pracowników Placówki.
3. Organ zarządzający Placówką zatwierdził Politykę, a za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiada Dyrektor Placówki.
4. Dyrektor Placówki wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki. Rola oraz zadania tej osoby są jasno określone.
5. Z dokumentem zapoznano pracowników Placówki, uczniów oraz ich rodziców bądź opiekunów prawnych.
6. Standardy są ogólnodostępne w sekretariacie szkoły oraz na stronie internetowej Placówki.
7. Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
  - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu
  - procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia lub posiadania informacji, że dziecko doświadcza krzywdzenia
  - zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko
  - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
  - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Standard II.

PERSONEL: Placówka monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Standardy podstawowe:

1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
2. Placówka uzyskała dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym o każdym członku personelu oraz od każdego z nich informacje z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu Placówki z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania w placówce są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
4. Placówka zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
  - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci
  - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia
  - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji procedury „Niebieskiej Karty”.

Standardy uzupełniające:

1. Cały personel Placówki pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
  - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem
  - opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
2. Personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców, które aktywnie wykorzystuje.

Standard III.

PROCEDURY: W Placówce funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

1. Placówka wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, organizacji, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.

2. Placówka dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom – *załącznik nr 1*.
3. W Placówce wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży - *załącznik nr 2*.

Standard IV.

MONITORING: Placówka monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Standardy podstawowe:

1. Ocena Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami dokonywana jest podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowo co najmniej raz na dwa lata.
2. Dyrektor szkoły wyznaczył osobę/osoby odpowiedzialne za „Standardy ochrony małoletnich” i powierza im nadzór nad jej realizacją oraz prowadzenie rejestru spraw dotyczących krzywdzenia – rozdział XV.

Standardy uzupełniające:

1. W ramach weryfikacji Polityki Placówka konsultuje się z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.

V. Zagadnienia obejmujące politykę ochrony małoletnich:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji.

- 1.1. Rekrutacja pracowników odbywa się według zasad, które obejmują m.in. ocenę przygotowania kandydatów do pracy z uczniami oraz sprawdzenie ich referencji.
- 1.2. Dyrektor Placówki uzyskuje informacje, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
- 1.3. Osobami zajmującymi się pozyskiwaniem w/w informacji są: Dyrektor Placówki i pracownicy sekretariatu Placówki.
- 1.4. Osobami odpowiedzialnymi za utrwalanie informacji w formie wydruku i załączanie do akt osobowych pracownika są pracownicy sekretariatu Placówki.
- 1.5. Kandydat do pracy przedkłada Dyrektorowi Placówki informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
Informacje te załączane są do akt osobowych pracownika.

- 1.6. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
  - 1.7. Od kandydata/ki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
  - 1.8. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
  - 1.9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
  - 1.10. Dyrektor jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli.
  - 1.11. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor uzyskuje od kandydata/ki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
  - 1.12. Pracownicy składają oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem - **załącznik nr 4.**
2. **Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Placówki.**
- 2.1. **Zachowania pracowników budujące dobre relacje z małoletnimi**
Każdy pracownik szkoły:

1. traktuje każde dziecko z należyтым szacunkiem, wspiera je w pokonywaniu trudności uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych;
2. w stosunku do uczniów cechuje się życzliwością, wyrozumiałością, cierpliwością, a jednocześnie stanowczością i konsekwencją w zakresie przestrzegania obowiązujących w szkole i społeczeństwie zasad postępowania, norm moralnych oraz przepisów prawa;
3. nie faworyzuje nikogo, wykazuje się obiektywizmem, sprawiedliwością, bezinteresownością i szacunkiem w traktowaniu i ocenie każdego ucznia,
4. szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
5. rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność młodzieży oraz pozwala uczniom wyrażać własne poglądy w sposób akceptowany społecznie;
6. pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub opiekunowie, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania;
7. traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się rozumieć jego potrzeby oraz wspomagać możliwości;
8. wychowuje uczniów w duchu odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów;
9. uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie właściwych postaw;
10. wychowuje uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa;
11. docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego;
12. nie stosuje żadnej z form przemocy;
13. ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego;
14. nie nawiązuje żadnych relacji o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych itp.);
15. reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami na niestosowne zachowania innych wobec małoletniego;
16. monitoruje sytuację i udziela wsparcia małoletniemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenia a także innym uczniom będącymi świadkami przemocy.

2.2. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

W komunikacji pracowników z dziećmi zabrania się:

1. stosowania jakiegokolwiek formy przemocy psychicznej wobec ucznia, np.: izolowania, pomijania, obniżania statusu ucznia w grupie, stygmatyzowanie ucznia z powodu jego zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, ośmieszania, poniżania, wyzywania, grożenia, wyszydzania uczniów i wyśmiewania;

2. stosowania jakiejkolwiek przemocy fizycznej wobec ucznia np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, ograniczenie swobody ruchu, bicie, popychanie, szturchanie, szczypanie, klapsy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk, ciągnięcie za włosy, pociąganie za uszy, itp.;
3. umieszczania obraźliwych, ośmieszających ucznia rysunków, zdjęć i filmów, rozpowszechniania wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczniów materiałów;
4. stosowania naruszających godność ucznia wypowiedzi o podtekście seksualnym dotyczących np. płci, ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym;
5. stosowania dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;
6. stosowania wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów;
7. publikowania prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniu i jego rodziny w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanej strony;
8. składania uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
9. ujawniania jakichkolwiek wrażliwych informacji nt. ucznia, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, światopoglądu, religii;
10. naruszania prywatności ucznia jeżeli sytuacja tego nie wymaga np. nie wchodzi pod prysznic i do szatni na zajęciach wychowania fizycznego bez poinformowania o tym uczniów bądź braku pozwolenia;
11. przyjmowania prezentów od ucznia oraz jego rodzica/opiekuna. Wyjątkami są drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym np. kwiaty, bombonierki, prezenty składkowe itp.;
12. faworyzowania ucznia;
13. nawiązywania z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych jak również składania mu propozycji o nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym przez ucznia charakterze, obejmuje to także formułowanie komentarzy o charakterze seksualnym, stosowania żartów, używania gestów o seksualnym podtekście oraz zabrania się udostępniania uczniowi treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
14. zatajania informacji na temat możliwości występowania relacji, które charakteryzują się w szczególności zjawiskiem polegającym na zauroczeniu ucznia przez pracownika, bądź pracownikiem przez ucznia, wszelkie takie sygnały muszą być przekazywane do Dyrektora w sposób gwarantujący poszanowanie godności osób zaangażowanych w sytuację.

2.3. Kontakt fizyczny z uczniem

1. kontakt fizyczny nie może wiązać się z jakakolwiek gratyfikacją ucznia wynikać z relacji władzy;
2. kontakt fizyczny z uczniem nie może być niejawnym bądź ukrywanym;
3. Pracownik nie narusza nietykalności osobistej ucznia. Nie zachowuje się w sposób niestosowny i dwuznaczny; nie dotyka ucznia, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufaty;

4. każdorazowo należy kierować się swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie;
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.;
6. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczuwanie;
7. niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek organizowanych przez placówkę;
8. Podczas rozmowy indywidualnej z uczniem, na życzenie ucznia pracownik powinien zostawić uchylone drzwi, zapewnić obecność innego pracownika lub innego ucznia.

2.4. Kontakt pracowników z uczniami poza godzinami pracy

1. kontakt z uczniem, co do zasady powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracownik;
2. jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniem poza godzinami pracy są: służbowy e-mail, telefon służbowy, służbowy komunikator, dziennik elektroniczny;
3. jeśli pracownik musi spotkać się z uczniem lub jego rodzicem/opiekunem prawnym poza godzinami pracy Placówki, pracownik informuje o tym Dyrektora Placówki – rodzic/opiekun prawny ucznia musi wyrazić zgodę na taki kontakt;
4. zakazane jest zapraszanie ucznia do miejsca zamieszkania pracownika oraz spotykanie się z nim poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z uczniem poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych, chatroomy, nieoficjalne grupy zamknięte tzw. „grupy klasowe”);
5. kontakt z uczniem poprzez prywatne kanały komunikacyjne możliwy jest po wyrażeniu zgody rodzica/opiekuna prawnego ucznia (*załącznik nr 5*);
6. jeżeli pracownicy utrzymują relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia to zobowiązani są do zachowania w poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych.

3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. obowiązkiem ucznia jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w statucie placówki;
2. zabronione jest stosowanie z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej, fizycznej i psychicznej agresji;

3. uczeń, jeżeli jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy u osoby dorosłej;
4. uczeń jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości;
5. uczeń nie narusza praw innych uczniów - uznaje prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny;
6. uczeń zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi uczniami. Używa zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam;
7. uczeń nie kpi, nie szydzi ze słabości innych uczniów, nie wyśmiewa ich, nie krytykuje;
8. uczeń kontroluje swoje zachowania i emocje pod kątem wyrażania sądów i opinii, nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi;
9. uczeń akceptuje i szanuje innych uczniów. Buduje relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między uczniami w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą;
10. uczeń okazuje zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferuje im pomoc;
11. uczeń wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy;
12. jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w placówce pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

VI. Zasady zarządzania incydentami i zgłoszeniami o zdarzeniach zagrażających małoletniemu

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia w Branżowej Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy są:

Pedagog szkolny: mgr Katarzyna Doktor, gabinet na II piętrze.

Psycholog szkolny: mgr Joanna Wielgosz-Trokowska, gabinet na I piętrze.

Godziny pracy dostępne są na stronie szkoły <https://bs06.edu.bydgoszcz.pl>

Dyrektor szkoły: mgr Justyna Pokorska – Kawa, gabinet na I piętrze.

Wicedyrektor szkoły: mgr Maria Chodorowska, gabinet na I piętrze.

Kontakt telefoniczny 52 322 33 53 lub przez dziennik elektroniczny.

2. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego zawiadomienie o przemocy należy zostawić dowolnemu pracownikowi jednostki/Placówki;

3. Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu może dokonywać również rodzic, prawny opiekun a także inne osoby spokrewnione lub niespokrewnione z dzieckiem;
4. Jeżeli zgłoszenie dotyczy Dyrektora lub zatrudnionego w Placówce członka rodziny lub osoby spowinowacanej z Dyrektorem, osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń informuje o zgłoszeniu organ prowadzący, który nadzoruje realizację zgłoszenia w sposób zapewniający obiektywność;
5. Jeżeli zgłoszenie dotyczy osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń informację o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu należy przekazać Dyrektorowi.
6. Osobą prowadzącą rejestr spraw zgłaszanych jest *pedagog szkolny Katarzyna Doktor*.
7. Arkusz zgłoszeń rejestru podejrzenia krzywdzenia małoletnich stanowi *załącznik nr 6*.

VII. Zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Podejrzenie krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariuszy, pracowników oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

Uwaga! Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) zawiadom policję pod nr 112 lub 997

Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

2. jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.)

3. **doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):**
  - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - b) poinformuj o tym fakcie przełożonego,
4. **doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):**
  - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - b) poinformuj o tym fakcie przełożonego.

Podjęcie krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18 roku życia (przemoc rówieśnicza)

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu

Uwaga! *Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:*

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc,
- c) równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Uwaga! *Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.*

2. doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze,
- c) w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny

Uwaga! *Wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców, oraz wszystkie okoliczności,*

które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/aś.

Podjęcie krzywdzenia dziecka przez rodzica

Gdy podejrzewasz, że dziecko:

1. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu

Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica podejrzanego o krzywdzenie,
- b) zawiadom policję pod nr 112 lub 997

Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

2. jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- a) poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstw

Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

3. doświadcza zaniedbania lub rodzic dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- b) porozmawiaj z rodzicem,
- c) powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub instytucjonalnego (np. pomocy rzeczowej, finansowej),
- d) w przypadku braku współpracy rodzica powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

4. doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka,
- b) przeprowadź rozmowę z rodzicem podejrzanym o krzywdzenie,
- c) powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego,
- d) w przypadku braku współpracy rodzica lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej

Uwaga! Ośrodek należy powiadomić na piśmie lub mailowo. Pamiętać należy o podaniu wszystkich znanych danych dziecka, tj. imienia i nazwiska, adresu zamieszkania, imion

i nazwisk rodziców. Opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.

e) równoległe złożyć do sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny

Uwaga! Wniosek składa się na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaje się wszystkie znane dane dziecka, tj. imię i nazwisko, adres, oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy – opis, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowano.

1. W przypadku podjęcia przez Pracownika Placówki podejrzania, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek:
  - a) poinformować pedagoga lub psychologa szkolnego, Dyrektora lub Wicedyrektora Placówki
  - b) zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - c) sporządzić notatkę służbową i przekazać ją pedagogowi lub psychologowi szkolnemu - **załącznik nr 7**.
2. Pedagog lub/i psycholog szkolny wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
3. Pedagog lub/i psycholog szkolny sporządza protokół interwencji na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan wsparcia małoletniego o którym mowa w rozdziale XIV niniejszego dokumentu.
4. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Dyrektor Szkoły powołuje *Zespół interwencyjny*, w skład którego mogą wejść: pedagog lub/i psycholog szkolny, wychowawca dziecka, dyrekcja Placówki, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny) - **załącznik nr 8**
5. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone w rozdziale XIV Standardów, na podstawie sporządzonego protokołu interwencji przez pedagoga lub psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
6. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obowiązkowe. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
7. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez wychowawcę, pedagoga lub psychologa szkolnego opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
8. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planów i jego skutków względem dziecka.
9. Pedagog lub psycholog szkolny informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez Placówkę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty”-

w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

10. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga lub psychologa szkolnego – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.
11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
12. Protokół interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich załącza się do akt osobowych dziecka - *załącznik nr 9 karta interwencji*.
13. Wszyscy pracownicy Placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

VIII. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

1. W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor Placówki składa zawiadomienie do organów ścigania. Zawiadomienie składane jest na podstawie uzyskanych informacji oraz materiałów zebranych przez Zespół interwencyjny powołany w Placówce.
2. W sytuacji, gdy Dyrektor Placówki ma podejrzenie co do sposobu wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej, która obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad małoletnim i majątkiem małoletniego oraz do wychowania małoletniego z poszanowaniem jego godności i praw oraz powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro małoletniego i interes społeczny - ma on obowiązek zawiadomienia sądu o naruszeniu przez rodziców sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej - *załącznik nr 10 i załącznik nr 11*.
3. W przypadku gdy Placówka, w związku z prowadzoną działalnością, weszła w posiadanie informacji o popełnieniu przestępstwa w stosunku do małoletniego, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o powyższym Prokuraturę lub Policję

oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

IX. Procedury i osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty" oraz obowiązki Placówki w tym obszarze

1. Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty” jest działaniem pomocowym.
2. Placówka ma obowiązek założenia „Niebieskiej Karty” wówczas, gdy poweźmie uzasadnione podejrzenia o stosowaniu wobec małoletniego przemocy domowej.
3. Pracownicy Placówki uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania.
4. Osoba, która powzięła informację o przemocy, wypełnia „Niebieską Kartę - A” wszczynając tym samym procedurę „Niebieskiej Karty” – *załącznik nr 12*.
5. Wypełniony formularz "Niebieskiej Karty - A" należy przekazać osobiście lub listownie do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (odpowiednio do miejsca zamieszkania dziecka) niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od momentu wszczęcia procedury.
6. Kopia wypełnionego formularza pozostaje w szkole.
7. „Niebieskiej Karty” nie pokazujemy sprawcy przemocy domowej tylko odsyłamy go do Zespołu Interdyscyplinarnego.
8. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz "Niebieska Karta - B" przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadku podejrzenia, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni - osobie najbliższej lub pełnoletniej wskazanej przez małoletniego - *załącznik nr 13*.
9. Personel oddelegowany przez Dyrektora Placówki bierze czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, który tworzy zintegrowaną strategię pomocy oraz będzie monitorować sytuację małoletniego i rodziny.

X. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

1. Uczniowie korzystają z urządzeń elektronicznych dostępnych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli, a także ściśle stosują się do obowiązujących w tym względzie zasad i regulaminów.
2. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, zawarte są w Statucie Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy – o czym każdy małoletni i rodzic lub opiekun zostaje poinformowany przez wychowawcę oddziału na początku roku szkolnego.

3. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za sposób korzystania przez wychowanków z zasobów Internetu we własnych urządzeniach mobilnych.

XI. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo sieci w placówce.

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie Placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest:
  - a) pod nadzorem Pracownika Placówki na zajęciach informatyki;
  - b) bez nadzoru nauczyciela – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły (dostęp swobodny);
  - c) za pomocą sieci wifi szkoły, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem Pracownika Placówki, pracownik ten ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.
6. Osoba odpowiedzialna za Internet – *mgr Lucyna Kociołek* - zapewnia, aby sieć internetowa Placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
7. Wymienione w pkt. 1 oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika w miarę potrzeb.
8. Wyznaczony Pracownik Placówki przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu, nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
9. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi Placówki, który aranżuje dla dziecka rozmowę z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
10. Pedagog lub psycholog szkolny przeprowadza z uczniem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
11. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog lub psycholog szkolny uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale VII niniejszej Polityki.

XII. Zasady ochrony danych osobowych dzieci

1. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (Dz.U.2002 nr 101 poz.926).
2. Pracownik Placówki ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Pracownik Placówki jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach Zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie przepisów o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

XIII. Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Utrwalanie wizerunku dziecka na terenie szkoły (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka itp.) możliwe jest po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych, która powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany - *załącznik nr 14*.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

XIV. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia opracowuje pedagog lub/i psycholog szkolny oraz wychowawca, a w przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) powołany przez Dyrektora Zespół interwencyjny, o którym mowa w rozdziale VII pkt.5 Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Plan wsparcia jest realizowany w ramach organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Placówce w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).
3. Plan wsparcia powinien być rozpisany w sposób jasny, konkretny i wykonalny i zawierać wskazania dotyczące:

- a) podjęcia przez Placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
  - b) wsparcia, jakie Placówka zaoferuje dziecku;
  - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
4. Plan powinien być mierzalny tj. pozwalać na weryfikację czy cel lub poszczególne etapy zostały osiągnięte.
  5. Plan wsparcia powinien zostać przedstawiony rodzicom/opiekunom małoletniego chyba, że to oni są wskazani jako sprawcy krzywdzenia, w takiej sytuacji plan przedstawiony jest wskazanej osobie przez sąd rodzinny.
  6. Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia” – **załącznik nr 15.**

XV. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

1. Dyrektor Placówki wyznacza panie **mgr Katarzynę Doktor i mgr Joannę Wielgosz - Trokowską** jako osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich w szkole oraz za monitorowanie realizacji niniejszej Polityki.
2. Przyjęta Polityka podlega monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowej weryfikacji co najmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
3. Osoby odpowiedzialne przeprowadzają wśród pracowników szkoły raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 16** do niniejszego dokumentu.
4. Osoby odpowiedzialne za Politykę opracowują wnioski i przedstawia je na piśmie (jako załącznik do protokołu) Dyrektorowi Placówki i radzie pedagogicznej podsumowującej rok szkolny.
5. W razie zaistnienia potrzeby Dyrektor Placówki wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i podaje je do publicznej wiadomości.
6. Osoby odpowiedzialne za Politykę, w razie dokonania w niej zmian, przeprowadzają wśród Pracowników Placówki szkolenie z aktualizacji Polityki. Z przeprowadzonego szkolenia sporządza się protokół, który podpisują osoby odpowiedzialne za Politykę oraz osoby biorące w nim udział.

XVI. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Branżowej Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy jest dokumentem ogólnodostępnym. Każdy może się z nim zapoznać w dowolnej chwili.
2. Placówka udostępnia dwie wersje Standardów Ochrony Małoletnich: podstawową oraz skróconą dla małoletnich.
3. Uczniowie i rodzice lub opiekunowie zapoznawani są z dokumentem w sposób ustalony przez Dyrektora Placówki wg aktualnych możliwości, np. zajęcia z wychowawcą, zebranie z rodzicami, konsultacje, e-dziennik.
4. Standardy Ochrony Małoletnich są ogólnodostępne: w formie skróconej na stronie internetowej Placówki <http://bs.edu.bydgoszcz.pl> oraz w wersji podstawowej, w formie wydruku, w sekretariacie szkoły, bibliotece szkolnej, gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego.
5. Wgląd w wersję podstawową mają wszyscy pracownicy, rodzice, zewnętrzne podmioty uprawnione do kontroli.

XVII. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie kadry pedagogicznej i niepedagogicznej Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Za przygotowanie kadry pedagogicznej i niepedagogicznej Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy do stosowania standardów odpowiedzialny jest Dyrektor Placówki.
2. Każdy Pracownik Placówki ma obowiązek zapoznania się ze standardami, co potwierdza własnoręcznym podpisem w Księdze Zarządzeń.
3. Każdy Pracownik Placówki potwierdza znajomość standardów i zobowiązanie do ich przestrzegania oświadczeniem, które załączane jest do akt osobowych przez pracownika sekretariatu Placówki - *załącznik nr 3*.

XVIII. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Osoba podejmująca interwencję wypełnia protokół i sporządza inne dokumenty określone w standardach.

2. Dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej sporządzana i przechowywana jest zgodnie z odrębnymi zasadami.
3. W Branżowej Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy prowadzony jest rejestr zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich, stanowiący *załącznik nr 6*.
4. Wszelkie dokumenty związane z incydentami i zdarzeniami zagrażającymi dobru ucznia przechowywane są w ustalony w szkole sposób, który uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym.

XIX. Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez udostępnienie pracownikom podstawowej pisemnej wersji dokumentu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki w zakładce „Szkoła - dokumenty” w wersji skróconej.
Wersja papierowa znajduje się w sekretariacie szkoły, bibliotece szkolnej, gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego.

Załącznik 1.

Dane kontaktowe lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci.

Załącznik 2.

Numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Załącznik 3.

Oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z Standardami Ochrony Małoletnich i zobowiązaniu do ich przestrzegania.

Załącznik 4.

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem

Załącznik 5.

Zgoda rodzica/ opiekuna prawnego ucznia niepełnoletniego na kontakt z nauczycielami poprzez prywatne kanały komunikacyjne.

Załącznik 6.

Rejestr zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Załącznik 7.

Notatka służbowa ze zdarzenia.

Załącznik 8.

Karta powołania Zespołu Interwencyjnego.

Załącznik 9.

Karta interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Załącznik 10.

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Załącznik 11.

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Załącznik 12.

Niebieska karta – A

Załącznik 13.

Niebieska karta – B

Załącznik 14.

Zgoda rodziców, opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku dziecka.

Załącznik 15.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

Załącznik 16.

Ankieta monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich wśród Pracowników Placówki

Załącznik 1. – str. 7

Dane kontaktowe lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci.

Załącznik 2. – str. 7

Numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Załącznik 3. – str. 23

Oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z Standardami Ochrony Małoletnich i zobowiązaniu do ich przestrzegania.

Załącznik 4. – str. 9

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem

Załącznik 5. – str. 12

Zgoda rodzica/ opiekuna prawnego ucznia niepełnoletniego na kontakt z nauczycielami poprzez prywatne kanały komunikacyjne.

Załącznik 6.- str. 23, str. 13

Rejestr zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Załącznik 7. – str.17

Notatka służbowa ze zdarzenia.

Załącznik 8. – str. 17

Karta powołania Zespołu Interwencyjnego.

Załącznik 9. – str. 18

Karta interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Załącznik 10. – str. 18

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Załącznik 11. – str. 18

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Załącznik 12. – str. 19

Niebieska karta – A

Załącznik 13. – str. 19

Niebieska karta – B

Załącznik 14. – str. 21

Zgoda rodziców, opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku dziecka.

Załącznik 15. – str. 22

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

Załącznik 16. – str. 22

Ankieta monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich wśród Pracowników Placówki

Załącznik nr 1

Instytucje i organizacje na terenie Bydgoszczy świadczące pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie:

L.p.	Nazwa instytucji	Adres instytucji	Numer telefonu
1.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Toruńska 272	52 375-33-82
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Ogrodowa 9	52 325 44 10
		Fordon ul. J. Porazińskiej 9	52 343 66 44
3.	MOPS- dział wsparcia rodziny i asysty rodzinnej	ul. Toruńska 272	52 330 12 68
4.	Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy	Wojska Polskiego 4F	52 588 12 50
		Fordon ul. Wyzwolenia 122	52 525 58 59
5.	Hostel dla ofiar przemocy w rodzinie	ul. Dunikowskiego 2	52 361 12 49
6.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Bydgoszczy	ul. Jana III Sobieskiego 10	52 322 52 06
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Bydgoszczy	ul. Gawędy 5 (Fordon)	52 322 80 32
8.	Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki "BORPA"	ul. Bernadra Śliwińskiego 12	52 375 54 05
		Fordon - ul. J. Porazińskiej 9	52 344 52 82
9.	Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 11 82
10.	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 13 40
11.	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sułkowskiego 58A	52 372 18 81
12.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Karłowicza 26	52 321 35 00
13.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Bydgoszczy	ul. Gajowa 43	52 371 19 08
			664 664 377

Wykaz organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w województwie kujawsko-pomorskim stan na dzień 10 lipca 2019 r.

<i>Lp.</i>	<i>Pełna nazwa organizacji pozarządowej</i>	<i>Dane teleadresowe organizacji pozarządowej</i>	<i>Zakres pomocy udzielanej osobom doznającym przemoc w rodzinie</i>
<i>Miasto Bydgoszcz</i>			
1.	Stowarzyszenie „Bezpieczeństwo Dziecka”	ul. Połczyńska 3 85-711 Bydgoszcz tel.: 505 045 164 572 940 007 w godz. 10.00 – 20.00	prowadzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie, udzielanie wsparcia informacyjno-edukacyjnego,
2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Bydgoszcz	ul. Jaworowa 5 85-628 Bydgoszcz tel.: 52 372 15 32	prowadzenie Ośrodka Ochrony Praw Dziecka, prowadzenie działalności w zakresie pomocy rodzinie
3.	Stowarzyszenie „ALWERNIA” Centrum Pomocy Rodzinie im. Bł. Jana Pawła II	ul. Gdańska 2, ul. Dworcowa 87 (poradnia) 85- 009 Bydgoszcz tel.: 720 832 100	prowadzenie grupy terapeutycznej dla kobiet będących ofiarami przemocy w rodzinie oraz punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie
4.	Fundacja na rzecz Rozwoju Psychiatrii Regionu Kujawsko-Pomorskiego im. dr Józefa Bednarza	ul. Kurpińskiego 19 85-096 Bydgoszcz tel.: 52 58 54 260	prowadzenie programu wsparcia dla członków rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie
5.	Fundacja „Wyjść z cienia”	ul. Piotrowskiego 19/2 Bydgoszcz tel.: 52 522 23 33 kontakt@wyjsczienia.org	prowadzenie punktu konsultacyjnego, pomoc prawna,
<i>Miasto Grudziądz</i>			
1.	Grudziądzkie Towarzystwo Pomocy Dziecku i Rodzinie „HOMINI”	ul. Mikołaja z Ryńska 8 86-300 Grudziądz tel.: 56 462 22 63 56 462 1871	pomoc dzieciom – poradnictwo, w zakresie przemocy seksualnej, podejmowanie działań terapeutycznych, profilaktycznych, interwencyjnych wobec osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie
2.	Zarząd Miejsko-Gminny Polskiego	ul. Waryńskiego 36	zapewnienie schronienia osobom w stanie kryzysu -

	Komitetu Pomocy Społecznej w Grudziądzu	86-300 Grudziądz tel.: 56 46 401 90	ofiaram przemocy w rodzinie, udzielane na bazie Centrum, pomocy osobom nietrzeźwym, bezdomnym kobietom i osobom w stanie kryzysu
Miasto Toruń			
1.	Toruńskie Centrum Caritas im. Bł. Marii Karłowskiej	ul. Szosa Bydgoska 1a 87-100 Toruń tel.: 56 654 05 43	udzielanie całodobowego schronienia dla ofiarom przemocy w rodzinie
2.	Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Flisak”	ul. Gagarina 152 87-100 Toruń tel.: 503 307 316	prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (w tym ofiar przemocy w rodzinie)
3.	Towarzystwo Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom	ul. Jęczmienna 10/7 87-100 Toruń tel.: 56 652 23 94	prowadzenie poradnictwa dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w związku z uzależnieniem/uzależnieniami
4.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii – Oddział w Toruniu	ul. Plac św. Katarzyny 9 87-100 Toruń tel.: 56 655 52 70	prowadzenie poradnictwa oraz zajęcia warsztatowe dla osób doznających przemocy fizycznej i psychicznej
5.	Kujawsko – Pomorskie Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”	ul. Jęczmienna 10 87-100 Toruń tel.: 56 622 62 14	prowadzenie poradnictwa dla rodzin
6.	Parafialna Akcja Katolicka przy parafii św. Antoniego	ul. Św. Antoniego 4 87-100 Toruń	prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób doznających przemocy w rodzinie
7.	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Częstochowskiej	ul. Konstytucji 3 Maja 3 C 87-100 Toruń	prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób doznających przemocy w rodzinie
Miasto Włocławek			
1.	Fundacja "DiesMei" - Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem we Włocławku	ul. Kościuszki 26 87 - 800 Włocławek tel.: 603 943 621	świadczone jest poradnictwo prawne, psychologiczne, psychiatryczne, pomoc socjalna i mieszkaniowa.
2.	Fundacja "Samotna Mama" Pałac	ul. Okrężna 21	prowadzenie poradnictwa, pomoc finansowa

	Bursztynowy	87 - 800 Włocławek tel.: 54 231 91 00	
3.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	ul. Związków Zawodowych 18 87 - 800 Włocławek tel.: 54 232 10 96	prowadzenie poradnictwa prawnego
4.	Klub Abstynenta "Promień"	ul. Gałczyńskiego 9 87 - 800 Włocławek tel.: 661 086 808	udzielanie wsparcia i poradnictwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
Gmina Gniewkowo- Powiat Inowrocławski			
1.	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Cordis"	ul. Sobieskiego 31 88-140 Gniewkowo tel.: 507 703 070	Propagowanie i promowanie postaw i działań sprzyjających powstrzymaniu choroby alkoholowej, narkomanii i przemocy w rodzinie. Prowadzenie edukacji profilaktycznej
Gmina Kruszwica- Powiat Inowrocławski			
1.	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka	ul. Kolegiacka 24 88-150 Kruszwica tel.: 52 353 44 15	prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego
Miasto Inowrocław –Powiat Inowrocławski			
1.	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu	1) ul. Armii Krajowej 9 88-100 Inowrocław tel.: 52 355 93 40, 2) ul. Toruńska 26 88-100 Inowrocław tel.: 52 303 39 27	udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego, prowadzenie grup terapeutycznych i grup wsparcia, mediacje, udzielanie całodobowego schronienia
Gmina Koronowo– Powiat Bydgoski			
1.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej	86-010 Koronowo, ul. Pomianowskiego 1 tel. 663 092 476	pomoc i wsparcie dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności dzieciom
Gmina Miasto Chełmno – Powiat Chełmiński			
1.	Stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom "Nadzieja"	86-200 Chełmno, ul. Kamionka 3 tel. 660 221 547	poradnictwo psychologiczne, mediacje

Załącznik nr 2

Spis ogólnopolskich telefonów zaufania

800 154 030 - Kujawsko-Pomorską Niebieską Linie

Bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną można uzyskać dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu lub korzystając z poczty elektronicznej (niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl) – codziennie (również w dni wolne od pracy) w godzinach 17-21.

116 111 - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

Zadzwoń lub napisz, gdy coś Cię martwi, masz jakiś problem, nie masz z kim porozmawiać lub wstydzisz się o czymś opowiedzieć.

Telefon czynny od poniedziałku do niedzieli od 12:00 do 2:00

Wiadomość przez stronę www.116111.pl możesz przesłać całą dobę. Pomoc świadczona przez konsultantów Telefonu 116111 jest całkowicie bezpłatna.

800 100 100 - Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci

bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności wynikające z problemów i zachowań ryzykownych takich jak: agresja i przemoc w szkole, cyberprzemoc i zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystywanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, uzależnienia, depresja, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania.

Telefon czynny od poniedziałku do piątku od 12:00 do 15:00.

800121212 - Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

Tu również możesz zadzwonić, gdy nie wiesz z kim porozmawiać, a coś bardzo Cię martwi. Możesz tam także zgłaszać takie sytuacje, które według Ciebie są niesprawiedliwe i masz poczucie, że ktoś zachował się nie tak jak powinien - np. złamał prawo. Telefon jest bezpłatny i jest czynny od poniedziałku do piątku od godziny 8:15 do 20:00 (połączenie bezpłatne). Jeśli zadzwonisz tam w godzinach nocnych i zostawisz informację o sobie i swój numer - konsultanci do Ciebie oddzwonią.

116 000 - Całodobowy, bezpłatny telefon w sprawie zaginionego dziecka.

Telefon 116 000 jest skierowany do rodziców i opiekunów, którym zaginęło dziecko, do zaginionych dzieci oraz do wszystkich osób, które mogą pomóc w ich odnalezieniu. Telefon 116000 działa 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu (połączenie bezpłatne). www.zaginieni.pl

800 12 00 02 - Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

Zadzwoń, jeśli ktoś w Twojej rodzinie krzywdzi Cię - bije lub obraża. Możesz tam opowiedzieć o swojej sytuacji i dowiedzieć się gdzie szukać pomocy w Twoim otoczeniu. Bezpłatna pomoc dostępna przez całą dobę.

800 676 676 - Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich

Na Infolinii Obywatelskiej można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach RPO oraz dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Doświadczeni prawnicy starają się udzielić niezbędnych informacji bądź pomóc skierować sprawę do właściwej instytucji. Telefon jest czynny w poniedziałki w godz. 10.00 - 18.00 oraz od wtorku do piątku w godz. 8.00 - 16.00 (połączenie bezpłatne z telefonów stacjonarnych i komórkowych).

116 123 - Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym
Skorzystaj z niego, jeśli jesteś osobą dorosłą i przeżywasz trudności osobiste, nie potrafisz poradzić sobie ze swoim zmartwieniem. Możesz tam dzwonić od poniedziałku do piątku od godz. 14.00 do 22.00 (połączenie bezpłatne). <http://116123.edu.pl/>

800 120 226 - Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Pod tym numerem telefonu można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji na temat procedury "Niebieskiej Karty", np. jakie inne podmioty poza policją, mogą ją założyć. Telefon jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 9.30 - 15.30 (połączenie bezpłatne).

800 120 226 - Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Pod tym numerem telefonu można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji na temat procedury "Niebieskiej Karty", np. jakie inne podmioty poza policją, mogą ją założyć. Telefon jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 9.30 - 15.30 (połączenie bezpłatne).

801 199 990 - Ogólnopolski Telefon Zaufania „Narkotyki - Narkomania”

Zadzwoń jeśli masz problemy z narkotykami, używasz ich, jesteś uzależniony lub martwisz się o kogoś z Twojego otoczenia. Możesz tam uzyskać fachową poradę, a także informację o tym, jak pomóc sobie lub bliskiej osobie. Telefon jest czynny codziennie w godzinach od 16.00 do 21.00 z wyjątkiem świąt państwowych. Dzwoniąc płacisz tylko za pierwszy impuls połączenia.

801 889 880 - Telefon Zaufania "Uzależnienia behawioralne"

Z telefonu mogą korzystać wszystkie osoby, które mają problem lub też zastanawiają się, czy mają problem z uzależnieniami behawioralnymi. Z konsultantami mogą rozmawiać również osoby bliskie osobom uzależnionym - rodzina, przyjaciele, znajomi. Infolinia jest czynna codziennie w godzinach od 17.00 do 22.00 z wyjątkiem świąt państwowych. Dzwoniąc płacisz tylko za pierwszy impuls połączenia. www.uzaleznieniabehawioralne.pl.

22 635 93 92 - Telefon grupy edukatorów seksualnych "PONTON"

Raz w tygodniu, w piątek pod tym numerem w godzinach 16:00-20:00 wolontariusze - edukatorzy seksualni Grupy "Ponton" odpowiadają na wasze pytania związane z seksualnością, dojrzewaniem, antykoncepcją itp. Opłata za połączenie z numerem zgodnie z cennikiem operatora www.ponton.org.pl

22 828 11 12 - Telefon Zaufania dla Ofiar i Sprawców Przemocy Seksualnej

Telefon zaufania stanowi uzupełnienie działania poradni Fundacji Promocji Zdrowia Seksualnego, oferując pomoc osobom dorosłym, które doświadczyły przemocy seksualnej oraz służąc radą i wsparciem osobom, które pragną wyeliminować własne niepożądane myśli i zachowania. Telefon jest czynny we wtorki i środy od godz. 15:00 do 18:00. Opłaty za połączenia z numerem zgodnie z cennikiem operatora www.funpzs.org.pl

800 108 108 - Bezpłatna linia wsparcia dla osób po stracie bliskich

Telefon wsparcia działa w dni powszednie od 14:00 do 20:00. Dzwoniący mogą anonimowo rozmawiać o swojej sytuacji, otrzymać wsparcie, zasięgnąć porady. Zadaniem dyżurujących psychologów jest podejmować interwencje w sytuacjach nagłych, a także pomagać w podejmowaniu decyzji o ewentualnej dalszej terapii.

Więcej informacji na stronie Fundacji Nagle Sami: <http://www.naglesami.org.pl>

Bydgoszcz, dnia .....

**Oświadczenia pracownika
o zapoznaniu się z Standardami Ochrony Małoletnich
i zobowiązaniu do ich przestrzegania.**

Ja, niżej podpisana

.....
legitymująca/y się dowodem osobistym o nr ..... oświadczam, że
zapoznałam/-em się ze **Standardami Ochrony Małoletnich** obowiązującymi w Branżowej
Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy
i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Załącznik nr 4

Bydgoszcz, dnia.....

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony nieletnich przed krzywdzeniem**

Ja, ...,
posiadający/a numer PESEL ....., oświadczam, że nie
byłem/am skazany/a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub
przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie
żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi
w Szkole ..... w Bydgoszczy i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

podpis

Bydgoszcz, dnia.....

**Zgoda rodzica/ opiekuna prawnego ucznia niepełnoletniego
na kontakt z nauczycielami
poprzez prywatne kanały komunikacyjne.**

Wyrażam zgodę na kontakt mojej córki/ mojego syna .....,
ucznia klasy ..... Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców
Wielkopolskich w Bydgoszczy, z nauczycielami poprzez prywatne kanały komunikacyjne do
celów służbowych.

.....

imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego

Załącznik nr 6

Rejestr zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w Branzowej Szkole I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy

(rejestr prowadzony w rozumieniu art. 22c ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w wersji obowiązującej od 15 lutego 2024)

Nr karty interwencji	Imię i nazwisko dziecka	Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)	Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko)	Osoba przyjmująca zgłoszenie (imię i nazwisko)	Podjęte działania		Spotkania z rodzicami		Interwencje prawne			Wyniki podjętych działań i interwencji
					Data	Działanie	Data	Opis	Forma ¹	Data	Nazwa organu	

¹ Wstawić odpowiednio: zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, inny rodzaj interwencji. Jaki?

Załącznik nr 7

Notatka służbowa ze zdarzenia

NOTATKA SŁUŻBOWA ZE ZDARZENIA z dnia .....

Imię i nazwisko pracownika:	
Stanowisko:	
Opis sytuacji/zdarzenia:	
Świadkowie:	
Wnioski/ustalenia:	
Podjęte działania przez pracownika	

.....

Podpis pracownika

Załącznik 8.

Bydgoszcz, dnia.....

Karta powołania Zespołu Interwencyjnego

W związku z zaistniałą sytuacją podejrzenia krzywdzenia małoletniego ..... , ucznia Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstań Wielkopolskich w Bydgoszczy, Dyrektor szkoły powołuje Zespół Interwencyjny w składzie:

- .....
- .....
- .....
- .....

.....

Podpis dyrektora

Załącznik 9.

Karta interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

KARTA INTERWENCJI

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
7. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty)	
8. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
9. Informacja ze spotkania z rodzicami	

<p>10. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym dzieciom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.</p>	
<p>11. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej dziecku przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce dziecka)</p>	
<p>12. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających Kartę interwencji</p>	

Bydgoszcz, dnia.....

Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy
bądź
Prokuratura Rejonowa Bydgoszcz-Północ
(Południe)

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art. ....
Kodeksu karnego na szkodę małoletniego .....

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

- 1) datę,*
- 2) miejsce,*
- 3) okoliczności przestępstwa,*
- 4) świadków,*
- 5) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania.*

.....
Podpis osoby składającej zawiadomienie

Bydgoszcz, dnia.....

**Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
Wydział Rodzinny i Nieletnich**

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego
....., (*imię i nazwisko dziecka,
data urodzenia*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

.....
.....
.....

Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone. Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego

.....

Podpis osoby składającej wniosek

Załącznik nr 12

WZÓR

.....
(miejscowość, data).....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”**„NIEBIESKA KARTA – A”****W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:****I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i</i>						

<i>inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,</i>						
<i>niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demołowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne³⁾ zaniechanie, <i>niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demołowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

**V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA?
(TAK/NIE)¹⁾**

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

- VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?
 tak (kiedy? .....gdzie? .....)
ustalono nie nie ustalono
- VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?
 tak nie nie ustalono
- VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?
tak nie nie ustalono
- IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE?
(TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

- X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
 ustalono - wypełnij tabelę nie ustalono
- XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		

Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) mąż, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej mąż oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich

sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przewyższeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawnym tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieska@niebieska.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policijny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU DZIECKA

Ja niżej podpisana/podpisany

.....(imię i nazwisko rodzica/ prawnego opiekuna)
oświadczam, że na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j Dz. U. z 2019 r., poz. 1231) wyrażam zgodę na upublicznianie wizerunku mojego dziecka ..... poprzez prezentowanie zdjęć i filmów na terenie szkoły, stronach internetowych, profilach społecznościowych Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich w Bydgoszczy z organizowanych imprez w celu:

- a) informowania o istotnych wydarzeniach z życia Placówki
- b) prezentowania wykonanych przez ucznia prac plastycznych
- c) informowania o osiągniętych dokonaniach sportowych ucznia Placówki
- d) działalności promocyjnej Placówki

.....
(czytelny podpis rodzica / opiekuna prawnego)

Zgoda na przetwarzanie danych osobowych obowiązuje do momentu jej wycofania. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

Ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych stosuje się do ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w zakresie określonym w art. 2 i art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679” - **zostałam/em poinformowany o tym, że:**

1. Administratorem danych osobowych jest Branżowa Szkoła I stopnia nr 6 Specjalna im. Powstańców Wielkopolskich z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej 41. adres e-mail: bs06@edu.bydgoszcz.pl, tel. 52 3223353
2. W sprawach związanych z ochroną danych osobowych można kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych dostępnym pod adresem e-mail: iod@um.bydgoszcz.pl, adres: ul. Jezuickiej 2, 85-955 Bydgoszcz
3. Dane osobowe przetwarzane są w celu prezentowania na zewnątrz Placówki przez Wychowankę w konkursach jak i wykonanych przez Wychowankę prac związanych z konkursami i zadaniami realizowanymi przez Placówkę w ramach zajęć dydaktycznych. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit a) oraz art 9 ust 2. lit. a) RODO, zgodnie z którym przetwarzanie jest zgodne z prawem, gdy osoba której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych. Za osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych czynność prawna w imieniu tej osoby dokonywana jest przez jej przedstawiciela ustawowego, czyli rodzica lub opiekuna prawnego.
4. Odbiorcą danych osobowych mogą być pracownicy Placówki oraz podmioty upoważnione na podstawie przepisów prawa, osoby przebywające na terenie Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im Powstańców Wielkopolskich, osoby korzystające ze strony internetowej administrowanej przez Branżową Szkołę I stopnia nr 6 Specjalną im. Powstańców Wielkopolskich .
5. Administrator nie przekazuje danych do państwa trzeciego/organizacji międzynarodowej.
6. Dane osobowe będą przechowywane do momentu wycofania zgody.
7. W przypadku nie wyrażenia zgody, prace dziecka oraz informacja o osiągnięciach nie będą upubliczniane nie będą publikowane na stronie internetowej oraz na tablicach informacyjnych Placówki.
8. Pani/Panu przysługuje prawo żądania od administratora dostępu do danych osobowych Państwa dziecka lub ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo przenoszenia danych.
8. Pani/Panu przysługuje prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych Państwa dziecka, co do którego Pani/Pan sprawuje opiekę prawną, w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. O wycofaniu zgody należy powiadomić w formie pisemnej i mailowej Administratora Danych Osobowych.
9. Pani/Panu przysługuje prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
10. Dane osobowa nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

.....
(czytelny podpis rodzica / opiekuna prawnego)

Załącznik nr 15

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”

1. Dane podstawowe:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia,
  - c) powód, z jakiego został opracowany plan wsparcia,
2. Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:
  - a) charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju);
  - b) analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów, wyniki obserwacji (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, psychologa/pedagoga/innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę dziecka – psychologów, pedagoga, wychowawcę ze szkoły;
  - c) określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego - ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.
3. Cel wsparcia małoletniego:
  - a) zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu, udzielanie systematycznej/okresowej pomocy np. psychologicznej;
  - b) wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną małoletniemu, wzmocnienie poczucia jego własnej wartości;
  - c) wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
  - d) złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia, złagodzenie stresu, lęku małoletniego;
  - e) zapewnienie bezpieczeństwa (np. socjalnego, psychicznego, prawnego);
  - f) kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, dyskredytowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym.
4. Identyfikacja zasobów wewnętrznych Placówki oraz źródeł zewnętrznych wsparcia dziecka - ofiary krzywdzenia:
  - a) zasoby wewnętrzne Placówki: dyrektor, psycholog/pedagog, zespół interwencyjny, rodzice/opiekunowie prawni dziecka;
  - b) źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, GOPS, MOPS, organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem, itp.
5. Harmonogram działań – zakres działań, wymiar godzin, okres wsparcia udzielonego małoletniemu:
  - a) zakres wsparcia wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego – ofiary krzywdzenia;
  - b) wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie zależy od doświadczanych przez małoletniego skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia w okresie ich monitorowania.
6. Formy i metody wsparcia małoletniego w zależności od rodzaju krzywdy - praca indywidualna, bieżąca praca na lekcjach, bezpośrednia rozmowa prowadzona przez psychologa/pedagoga.
7. Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu:
  - a) zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia,
    - np. 2 razy w roku szkolnym;
    - sposób – wyniki obserwacji prowadzonej przez specjalistów, rodziców/ opiekunów prawnych dziecka (sojuszników dziecka) w czasie oferowanych formach wsparcia;
    - wyniki rozmów z małoletnim;
    - efekty wsparcia udzielanego małoletniemu przez podmioty zewnętrzne;
    - analiza dostępnej dokumentacji;
  - b) ocena efektów wsparcia:
    - ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małoletniego – ofiary krzywdzenia.

**Ankieta monitorującą poziom realizacji
Standardów Ochrony Małoletnich
wśród Pracowników
Branżowej Szkoły I stopnia nr 6 Specjalnej im. Powstańców Wielkopolskich
w Bydgoszczy**

Zaznacz właściwą odpowiedź:

1. Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w szkole?

Tak

Nie wszystkie

Nie

2. Czy stosowałeś standardy/procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak

Nie

3. W przypadku stosowania standardów/procedur, zaznacz, czy były skuteczne:

Tak

Nie wszystkie

Nie

4. Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

Tak

Nie

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:

Tak

Nie

Jak przebiegała interwencja:

.....
.....
.....

6. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w standardach/procedurach:

.....
.....

7. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące standardów/procedur:

.....
.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety